

РЕШЕНИЕ

№ 850

гр. Варна, 01.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Невин Р. Шакирова

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова като разгледа докладваното от Невин Р. Шакирова Въззивно гражданско дело № 20203100503518 по описа за 2020 година

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

Образувано е по повод въззивна жалба на ИЛ. АС. Д. срещу Решение № 3769 от 07.08.2020г. по гр.д. № 18597/2018г. по описа на ВРС, XI-ти състав, с което **на основание чл. 200 от КТ** са отхвърлени предявените от въззивника срещу Параходство „БМФ“ АД, със седалище в гр. Варна и Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“ /Люксембург/, със седалище Люксембург искове за солидарно осъждане на ответниците /работодател и застраховател/ да заплатят на ищеца сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт“ обусловила трайна негодност за работа по море, както е отхвърлен и предявеният в условията на евентуалност иск срещу Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“ /Люксембург/, със седалище Люксембург за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на същата злополука съгласно Сертификат за застраховка или друга финансова гаранция на отговорността на корабособственика, съгласно правило 4.2, Стандарт А4.2.1, параграф 1/б/ от Конвенцията за труда в морското корабоплаване, издаден на 26.01.2017г.

Жалбата е основана на оплаквания за недопустимост, евентуално за неправилност и незаконосъобразност на решението, поради неправилно приложение на материалния закон и необоснованост. В исковата си молба ищецът е основал предявените искове на чл. 24 от

КТД с ответника „Параходство БМФ“ АД, представляващ неразделна част от индивидуалния му трудов договор. Предявеният иск не е деликтен по реда на чл. 200 от КТ, а за обезщетение за злополука, за която корабособственикът отговаря по смисъла на МТК. В първото съдебно заседание и в становището си по проекто-доклада изрично заявил, че искът му е за плащане на фиксирано обезщетение на договорно основание и специално чл. 24 от КТД. Въпреки така уточненото, съдът се е произнесъл по иск с правно основание чл. 200 от КТ, какъвто не е предявен, поради което моли обжалваното решение да се обезсили.

За да обоснове липса на пасивна материалноправна легитимация на „Параходство БМФ“ АД, ВРС се е позовал на § 1, т. 7 от ДР на Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба /ДВ, бр. 93 от 2003г./. Според чл. 1 от тази наредба обаче, същата се прилага само за корабите, плаващи под български флаг. М.к. „Лудогорец“, на който служи въззивникът, е плавал под флага на Република Малта, поради което е налице грешно и неприложимо материално право. Приложимото за спора право е чл. II 1./j/ от Морската трудова конвенция и „Параходство БМФ“ АД има качеството на корабен мениджър по смисъла на тази разпоредба и чл. 225а от КТК. В самия КТД и в Анекс № 4, ответникът се е самоопределил като „оператор“ на кораба, както и в отговор от 07.02.2018г. Обстоятелството, че „ПБМФ“ АД е корабособственик по смисъла на МТК е изрично потвърдено и в индивидуалния трудов договор, поради което същия е пасивно материалноправно легитимирана страна по трудовия договор по смисъла на МТК. В това качество Параходството е заплатило медицинските разходи на болницата в Бразилия, където въззивникът е бил опериран, за необходимата естракция на тромбовидните кръвонасядания. Ако не беше корабособственик, той не би имал задължението по Стандарт А.4.2.1 на МТК да плати тези медицински разходи. По отношение на ответника ВЗСК „Уест ъв Ингленд“ от друга страна – за да стане дължима гаранцията, поета от застрахователя по Стандарт А.4.2 от МТК, не се изисква корабът да е изоставен, нито корабособственикът да не е в състояние да плаща. Нормата на ал. 8 от цитирания Стандарт предвижда безусловно плащане на договореното в КТД обезщетение и то незабавно. По делото е представен застрахователен Сертификат от 01.12.2016г. и Анекс № 4 към КТД от 12.10.2016г., по силата на който м.к. „Лудогорец“ е включен във флотилията от корабите по отношение на които се прилага КТД. Поради допусната очевидна правна или фактическа грешка, решението на ВРС е необосновано. Напълно необосновано е решението, в частта, в която се обосновава с липсата на административен акт за установяване на трудова злополука по чл. 56 от КСО. Предмет на иска е вземане по КТД, а не от непозволено увреждане. Чл. 24 от КТД следва да се тълкува във връзка със Стандарт А4.2 – Отговорност на корабособственика, т. 5 от Морската трудова конвенция, която съдържа дефиниция на понятието „злополука“. МТК е специален закон по отношение на КТ, който е приложим по отношение на моряците, като особена категория работници, чиято работа е свързана с тежки условия на труд по море. Отношението на МТК спрямо КТ е разписана в Стандарт А4.2 и доколкото хипотезите на т. 5 от МТК в случая не са налице, то КТ не е приложим към спора. От друга страна за установяване на злополуката и настъпилата в резултат негодност за работа по море, чл. 24 от КТД не изисква

административен акт, а Рапорт на лекаря на Транспортна болница, която издава и удостоверенията за здравословна годност на моряците. Въпреки предприетото оспорване на заключението на вещото лице, в нарушение на съдопроизводствените правила съдът не е допуснал нова медицинска експертиза по въпроса дали е причинна връзка между инцидента и работата на ищеца на борда на кораба. Обясненията на експерта разколебават заключението му, поради което формираният извод за категорична липса на причинна връзка е резултат от допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Отправя искане въз основа на всичко изложено обжалваното решение да се обезсили, евентуално отмени.

В отговор на жалбата, „Параходство БМФ“ АД оспорва доводите в нея. Поддържа, че правилно ВРС е приел, че ответникът не е корабособственик, беърбоут чартърор на м/к Лудогорец, поради което и не е работодател на ищеца. В регистрите на морска администрация на държавата на флага Малта, под чийто флаг плава кораба, като корабособственик е посочено дружество „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, което дружество е посочено и в трудовия договор на ищеца. Същото следва и от Свидетелство за регистрация под малтийски флаг на м/к Лудогорец. Пред ВРС е приет договор за посредничество при наемане на екипаж от 24.07.2017г. между Лудогорец Меритайм ЛТД и българска посредническа фирма „Булнав Менинг“ ЕООД, чрез посредничеството на която ищецът е нает на работа на борда на кораба. Несъстоятелни са доводите относно правната квалификация на исковете – предприетото от страна на ищеца изменение в тази връзка не е било допуснато от първоинстанционния съд, а чл. 24.2 от КТД урежда единствено начина на определяне на размера на обезщетението в зависимост от степента на увреждането. Този текст е разновидност на чл. 52 от ЗЗД. За приложението му е необходимо да има настъпила злополука, отчетена и регистрирана с влязъл в сила административен акт, като предпоставка за получаване на определено и съответстващо на увреждането обезщетение. Отправил искане в тази връзка жалбата да се остави без уважение като неоснователна.

Отговор на жалбата е депозиран и от „Уест ъв Ингленд Шип Оунърс Мютюал Иншурънс Асосийшън“, Люксембург, ВЗСК „Уест ъв Ингленд“, с който доводите в жалбата се оспорват със съображения, че претенцията срещу застрахователя се основава на несъществуващ документ. От друга страна, установено е по делото, че дружеството е издало Удостоверение за застраховка или друга финансова гаранция съгласно правило 4.2 от МТК по отношение на кораб Лудогорец не на ответника по делото, а на дружеството „Лудогорец Меритайм ЛТД“, регистрирано в Република Маршалови острови с ид. № 5930605. „Параходство БМФ“ АД не е пасивно легитимирана страна по предявените искове, а „Уест ъв Ингленд“ не е гарант за отговорността на това дружество, а само за отговорността на „Лудогорец Меритайм ЛТД“. Съгласно трудовия договор на ищеца, налице е договореност между страните за приложение на малтийското законодателство. Последното е в унисон със специалните правила за уреждане на трудови спорове между работодател и екипаж на кораб установени в българския КТК в чл. 12. Ето защо счита, че българският съд следва да разгледа спора съгласно малтийското материално право. Неправилно в тази връзка ВРС е

приложил българското материално право. Съгласно последното ищецът не е претърпял трудова злополука и не му се дължи претендираното обезщетение по чл. 24 от КТД /чл. 55 от КСО/. Отправил искане поради всичко изложено въззивната жалба като неоснователна да се остави без уважение.

Постъпила е и **въззивна жалба** от ИЛ. АС. Д. срещу Решение № 260861 от 23.10.2020г. постановено по същото дело, с което **на основание чл. 247, ал. 1 от ГПК** е отхвърлена молбата му за допускане поправка на очевидна фактическа грешка, допусната в Решение № 3769 от 07.08.2020г. като в абзац 5 на стр. 5 от мотивите на решението и в абзац 2 на стр. 7 от мотивите на решението след думите „Застрахователен сертификат“ се добави „издаден на 26.01.2017г.

Жалбата е основана на оплаквания за неправилност, необоснованост и постановяване при съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Заявил е в хода на производството, че застрахователен сертификат по Правило 4.2, Стандарт А4.2.1, пар. 1 /б/ от МТК е представен от ответника, който го е издал, поради което в нарушение на съдопроизводствените правила съдът е приел, че по делото изобщо не е доказано наличието на застраховка по МТК. Самият издател на застраховката е представил Застрахователен сертификат от 01.12.2016г. доказващ наличието и дължимостта на застрахователно обезщетение в полза на ищеца.

В отговор на жалбата „Параходство БМФ“ АД и ВЗСК „Уест тъв Ингленд“ оспорват доводите в нея. Поддържат, че доводите касаещи мотивите на съдебния акт във връзка с изключването или не на някои писмени доказателства по делото не съставлява очевидна фактическа грешка по смисъла на чл. 247, ал. 1 от ГПК. Диспозитива на решението отразява волята на съда, поради което изводите, касаещи застрахователните сертификати, като част от мотивите на решението, не следва да се обективират в диспозитива на същото. Претенцията на ищеца срещу застрахователя е основана на представен от него неистински документ – сертификат от 26.01.2017г., а чрез въззивната си жалба същият цели да измени основанията на иска визирайки представения от ответника сертификат. Ето защо изразили становище, че решението е правилно, а жалбата е неоснователна.

В хода на проведените по делото съдебни заседания, страните поддържат изразените позиции по спора, като всяка претендира присъждане на разноски.

При проверка валидността и допустимостта на обжалваното решение, съобразно нормата на чл. 269, пр. I от ГПК, съдът не открива пороци, водещи до неговата нищожност или недопустимост. По останалите въпроси, съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по повод предявени от ИЛ. АС. Д. срещу Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест тъв Ингленд /Люксембург/“ АД, със седалище в Люксембург и „Параходство Български Морски флот“ АД, ЕИК 103002674 осъдителни **договорни иски** с **правно основание Стандарт А4.2.2. 1 от МТК/2006г.** за солидарно осъждане на ответниците да заплатят на ищеца сумата **93154 щатски долара**, представляваща уговорено и фиксирано по размер съгласно чл. 2 от

индивидуален трудов договор от 06.07.2017г. вр. чл. 24.3 от КТД обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт“ обусловила трайна негодност на ищеца за работа по море, а в условията на евентуалност иск срещу Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Ингланд“ /Люксембург/, със седалище Люксембург за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на същата злополука съгласно Сертификат за застраховка или друга финансова гаранция на отговорността на корабособственика, съгласно правило 4.2, Стандарт А4.2.1, параграф 1/б/ от Конвенцията за труда в морското корабоплаване, валиден към момента на злополуката.

Фактическите твърдения, на които са били основавани исковете са в следния смисъл: по силата на трудов договор от 06.07.2017г. ищецът бил назначен на длъжност „моторист“ на м.к. „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, с IMO № 9415155, с уговорено месечно трудово възнаграждение в размер на 1801 щатски долара. Съгласно чл. 2 от индивидуалния му трудов договор, за неуредените в него отношения се прилага КТД между „Параходство БМФ“ АД и „Български моряшки синдикат“ от 16.05.2016г. Съгласно допълнителните клаузи на трудовия договор, корабособственик на кораба, на който работил ищецът е вторият ответник. На 26.10.2017г., по време на изпълнение на трудовите си задължения, докато бил на смяна, ищецът почувствал слабост, изтръпване и болки в левите си крайници, след което припаднал. Корабът бил на котва на рейд в бразилско пристанище, поради което бил откаран в бразилска болница. Съгласно издадена от последната епикриза, при първоначалния му преглед е установен прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт на малкия мозък, понс и среден мозък“. В същата болница му била извършена мозъчна операция за отстраняване на причинения от инфаркта тумор, като между кората на главния мозък и черепа му била поставена метална пластина, за намаляване на мозъчното налягане. Вследствие на инцидента по време на работа, понастоящем е с остатъчна лезия в мозъка, левостранна латентна централна хемипареза, тежък дискоординационен синдром и частична моторна афазия. Видно от Рапорт на д-р Г. Х. от Транспортна болница – Варна, която болница е медицински специалист – посочен от компанията – втори ответник, по смисъла на чл. 24.2 от КТД, това състояние обуславя трайна негодност на ищеца за работа по море. С оглед на настъпилата трайна неработоспособност „Параходство БМФ“ АД, в качеството му на работодател по трудовия договор дължи обезщетение съгласно таблицата по чл. 24.3 от КТД, което за установена 100% неработоспособност е в размер на исквата сума. В отговор на предявена пред същия претенция от 07.02.2018г., искането било отхвърлено. Ето защо отправя искане за осъждане на корабособственика-работодател, както и на застрахователя-гарант /поръчител/ на работодателя, издал финансова гаранция /застрахователен сертификат за м.к. „Лудогорец“/ по задължителна застраховка „Трудова злополука“ за гарантиране на обезщетението му солидарно да заплатят исквото обезщетение, а евентуално същото обезщетение да се заплати от застрахователя - гарант.

В отговор на исковата молба, „Параходство БМФ“ АД оспорил исковете по същество с доводи, че не е корабособственик, нито беърбоут чартърор на м.к. „Лудогорец“, поради което не е и работодател на ищеца. В трудовия договор е посочено кой е корабособственика на кораба и работодателя на ищеца. В регистрите на морската администрация на държавата на флага Малта, под чийто флаг плава м.к. „Лудогорец, като корабособственик е вписано дружеството „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, идент. № 5930605, което дружество е посочено и в трудовия договор на ищеца. „Параходство БМФ“ АД е придобило качеството на корабоприитежател по смисъла на А2,1.4 /б/ от МТК/2006г. и чл. II, 1 (j) от Конвенцията и в това качество е вписан в трудовия договор. Оспорил наличието на регистрирана трудова злополука по надлежния ред съгласно българското законодателство, а получените от ищеца увреждания и усложнения са вследствие на предишно заболяване, с което морякът е постъпил на работа в м.к. „Лудогорец“. Оспорил също да е спазена процедурата по чл. 24.2 от КТД за установяване работоспособността на моряка и методиката за определяне неработоспособността на моряка договорена в Приложение № 6. От друга страна КТД от 16.05.2016г. е сключен между корабособствениците, посочени като първа страна, представлявани от „Параходство БМФ“ АД, в качеството на оператор и Българският моряшки синдикат, действащ като представител и защитник на членовете на синдиката, от друга страна. „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, нито м.к. „Лудогорец“ са посочени като страна по договора. Посочил, че ищецът не може да претендира обезщетение за злополука от застрахователя, доколкото издаденият застрахователен сертификат с посочена гаранция важи в случаите, когато корабособственикът не е в състояние да плаща, а в случая неплатежоспособността на корабособственика не е доказана. Доказателства за лекарски предписания и извършени разходи ищецът не е представил, поради което, както корабособственикът, така и корабоприитежателят оспорват дължимостта на исковото обезщетение. Отправил искане предявените искове да се отхвърлят.

В отговор на исковата молба „Уест ъв Инглант Шип Оунърс Мютюал Иншурънс Асосиейшън /Люксембург/“ /Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“, дружество регистрирано в ТР на Люксембург оспорва исковете като предявени срещу ненадлежен ответник и по основание. Посочва, че КТД от 16.05.2016г., който съгласно моряшки трудов договор от 06.07.2017г. се счита инкорпориран в него не е подписан от корабособственика и работодателя „Лудогорец Меритайм“ ЛТД. Последният се присъединил към КТД с Анекс № 4 от 12.10.2016г., съгласно който всяко позоваване на „Компанията/ите“ в КТД ще се тълкува да означава дружеството „Лудогорец Меритайм“ ЛТД. Т.е. по смисъла на чл. 24.3 „компанията“ следва да се чете „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, като от самия моряшки договор и от инкорпорирания в него КТД е видно, че чл. 24.3 идентифицира именно „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, което дружество е длъжно да заплати на моряка обезщетение за неработоспособност възникнала в резултат на трудова злополука. Задълженото лице по договора е това дружество, регистрирано в Маршалови острови. Уточнява, че издаденото от ответника Удостоверение/Сертификат за финансова гаранция по смисъл на Стандарт А 4.2, чл. 1, б. „б“ от МТК е депозирано в държавата на флага на кораба – Република Малта и в съдържанието си не посочва изрично трето лице. По силата на

специфичната финансова гаранция обезщетение от страна на гаранта „Уест ъв Ингланд“ може да се търси само при положение, че е налице валиден иск по КТД, респ. моряшкия договор и при положение, че е налице неспособност на корабособственика да изплати дължимото обезщетение. Същата не дава право на пряк иск на ищеца срещу гаранта. Отделно, обезщетението по чл. 24.3 от КТД се изплаща само и единствено в случаите на злополука настъпила на работното място или по време на път до или от кораба, съгласно чл. 24.1 и то след като неработоспособността понесена от морското лице се удостовери по надлежния ред по чл. 24.2 от КТД. В случая не е налице трудова злополука, доколкото съгласно Наредба за медицинската експертиза, приета с ПМС № 120/23.06.2017г. „мозъчен инсулт“ не се счита за внезапно увреждане на здравето по смисъла на чл. 55 от КСО, а е налице заболяване на ищеца. Отправил искане поради всичко изложено предявените искове да се отхвърлят като неоснователни.

С писмена молба и в първо съдебно заседание ищецът оспорил възраженията за липса на качеството работодател у ответника „Параходство БМФ“ АД на основание дефиницията за корабособственик по чл. II 1.(j) от МТК. Посочил, че договорни клаузи, които противоречат на императивни норми на закона са нищожни и се заместват от съответната императивна норма. Ето защо в индивидуалния му ТД думите „Лудогорец Меритайм“ ЛТД следва да се считат заменени по право от думите „Параходство БМФ“ АД. Съгласието на този ответник „да поеме задължението и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие с тази конвенция“ е обективизирано в КТД. „Лудогорец Меритайм“ ЛТД се е присъединило към този КТД, но това е само лице, което изпълнява някои от задълженията и отговорностите от името на корабособственика, в случая – задължението и отговорностите да изплаща трудовите възнаграждения, да осигури спални помещения на моряците и др. Задължението за плащане на обезщетение за настъпилия по време на службата му на кораба инфаркт и трайна неработоспособност е на „Параходство БМФ“ АД, което е самостоятелна страна по КТД и в самостоятелно качество се е присъединило да поеме задължението и отговорностите по Стандарт А4.2, т. 1, б. „б“ от МТК за полагащото му се обезщетение за неспособността занапред да работи на море в размер на исковата сума. Съгласно Анекс № 7 към КТД още преди сключване на индивидуалния ТД е било налице съгласие от страна на „Параходство БМФ“ АД, в качеството му на корабен мениджър на м.к. „Лудогорец“ да поеме задълженията и отговорностите на корабособственика по смисъла на чл. II 1. (j) от МТК – да се счита за корабособственик и работодател по ИТД. „Параходство БМФ“ АД оперира кораба, има качеството корабен мениджър, поради което е и пасивно легитимиран по исковете.

СЪДЪТ, след преценка на становищата на страните, събраните по делото доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на приложимия закон, приема за установено следното от фактическа страна:

Със Стандартен договор за корабен мениджмънт, сключен на **12.09.2016г.** в гр. Варна, „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, като корабособственик назначил „Параходство БМФ“ АД, като мениджър на кораба по отношение на управленските услуги на кораба за срок от

60 месеца /чл. 2 от Част II/. Съгласно чл. 3 от Част II към договора мениджърът поел управленските услуги по отношение на кораба като агент за и от името на корабособственика. В раздел 2 от Част II са описани услугите като технически, управление на екипажа и застраховка на екипажа и търговско управление. В клетка 21 от договора, страните уговорили за разрешаване на спорове да се прилага българското законодателство /чл. 394-397 от в.д./.

На **30.06.2017г.** е сключен моряшки трудов договор, влизащ в сила на 06.07.2017г. до 06.01.2020г. между моряка ИЛ. АС. Д. и корабособственика и работодател LUDOGORETS MARITIME LTD, Маршалови острови, по силата на който морякът бил нает на длъжност „моторист“ на м/к „Лудогорец“, IMO № 9415155, плаващ под флага на Малта при уговорено месечно възнаграждение от 1801 щатски долара. Съгласно договора, репатрирането на моряка е уговорено съгласно КТД между Лудогорец Меритайм ЛТД и Моряшки синдикат от 16.05.2016г. Предвидено е средствата в полза на моряка, предоставяни във връзка с опазване на здравето, социалното осигуряване, вкл. обезщетения при смърт и неработоспособност, битови условия, храна, медицински грижи, безработица да се уреждат съгласно същия КТД. Съгласно т. 2 от договора КТД между Лудогорец Меритайм ЛТД и Моряшки синдикат от 16.05.2016г. се счита за включен и представлява част от моряшкия договор. Страните се съгласили, че корабоприитежател, съгласно МТК, 2006 А2.1.4(б) е „Параходство БМФ“, гр. Варна. Морякът декларирал, че е съгласен със СУБК на ПБМФ и длъжностната характеристика и че ще изпълнява задълженията наложени от СУБК на ПБМФ. Заявил, че е запознат, че условията на договора са съобразно законодателството на Република Малта.

С Договор за посредничество при наемане на екипаж, сключен на 24.07.2017г., в сила **от 01.08.2017г.** „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, дружество регистрирано съгласно законодателството на Република Маршалови острови, като работодател/възложител възложил на „Булнав Менинг“ ЕООД, гр. Варна, в качеството му на посредник да осигури квалифицирани и притежаващи валидни сертификати и медицински документи офицери и моряци, за членове на екипаж на кораб „Лудогорец“, плаващ под флага на Малта, на който възложителят е и корабоприитежател. Съгласно дадените в договора дефиниции „Компания“ е „Параходство БМФ“ АД, гр. Варна, а съгласно чл. 8, ал. 2 от договора в случаите на трайна неработоспособност на моряка, настъпила вследствие на трудова злополука, в периода на действие на договора между моряка и възложителя, в резултат на която е намалена работоспособността на моряка да работи като такъв, възложителят заплаща на моряка обезщетение за трайна нетрудоспособност в съответствие с таблица.

Видно от извадка от КТД от 16.05.2016г., същият е сключен между 27 дружества, регистрирани в Маршалови острови, представлявани за целите на КТД от „Параходство БМФ“ АД, в качеството му на оператор на моторните кораби, описани в Анекс 1, собственост на/чартирани без екипаж от всяко от дружествата, от една страна и Български моряшки синдикат, от друга. Съгласно чл. 24.1 от същия морско лице получило трайна нетрудоспособност в резултат на злополука по време на заетостта си в компанията, независимо от вината, вкл. злополуки, настъпили по време на пътуване до или от кораба, и

чиято способност да работи като морско лице е намалена в резултат на тази злополука, следва да има право на обезщетение в съответствие с разпоредбите на КТД. Нетрудоспособността понесена от морското лице следва да се удостовери от медицински специалист, посочен от компанията /чл. 24.2/. Съгласно чл. 24.3 от КТД компанията следва да осигури обезщетение за нетрудоспособност на морското лице в съответствие с таблицата, съгласно която за 100% степен на нетрудоспособност размерът на обезщетението за моряшкия състав е 93 154 щ.д. Съгласно чл. 26.1 компанията следва да сключи застраховка, подходяща за покриване на самата себе си изцяло срещу евентуални непредвидени разходи, произтичащи от разпоредбите на КТД.

С Анекс № 4 от 12.10.2016г. към КТД от 16.05.2016г., 27 дружества, регистрирани в Маршалови острови, представлявани от „Параходство БМФ“ АД, в качеството му на оператор на моторни плавателни съдове, изброени в Приложение 1, собственост на или наети по беърбоут чартър от всяко от дружествата; Български морски синдикат и „Параходство БМФ“ АД, в качеството му на оператор на моторен кораб „Лудогорец“, собственост на „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, Маршалови острови, страните изменили условията на КТД, като приели КТД подписан на 16.05.2016г. да се прилага за м/к „Лудогорец“ от 12.10.2016г. Всяко позоваване на дружеството в КТД да се тълкува като включващо и „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, а всяко позоваване на кораба в КТД – като включващо и м/к „Лудогорец“ /л. 224-225/.

От Списък за ориентация /л. 385 от в.д./, издаден от „Параходство БМФ“ АД е удостоверено, че на 03.07.2017г. И.Д. – член на екипажа на м/к „Лудогорец“ е присъствал и успешно преминал курс преди качване на борда за сигурност, безопасна експлоатация, защита на околната среда и СУБК – документация на ПБМФ, одобрени в съответствие с изискванията на Параходството.

От Свидетелство за регистрация /л. 203/ е видно, че моторен кораб „Лудогорец“ е регистриран под Малтийски флаг с официален ИМО № 9415155 на 06.03.2016г., като едноличен собственик на същия е „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, Маршалови острови. Свидетелството за регистрация е с валидност до 12.09.2018г.

От Медицински бележки, издадени от д-р М. Ж., специалист онколог в Болница „Дон Луис I“ на 07.11.2017г. в гр. Б., се установява, че пациентът И.Д. бил подложен на неврохирургична операция, при която бил отстранен голям тумор от малкия мозък в ляво, но останало малко увреждане от дясната страна. Патологичен резултат не е получен към този момент. В будно състояние е, говори и може да ходи с помощ. Може безопасно да се завърне в страната си.

Съгласно Рапорт изх. № 11/13.02.2018г. на д-р Г. Г. Х., управител на АМЦ СМП „Транспортен медицински център“ ЕООД, гр. Варна, И.Д. на длъжност моторист в БМФ АД е с мозъчен инфаркт, внезапно настъпил на 26.10.2017г. по време на работа в Бразилия. По този повод опериран – окципитална кранеотомия, при което се констатира ИМИ в малък мозък, понс и среден мозък. След проведените изследвания, консулти и назначеното лечение, пациентът е в увредено общо състояние. Поставената диагноза е МСБ състояние

след ИМИ басейна на лява малкомозъчна хемисфера с левостранна латентна централна хемипареза, тежък дискоординационен синдром и частична моторна афазия. Здравословното състояние на пациента, прави лицето трайно негодно за работа на море.

С Експертно решение № 0797 от 14.03.2019г. на Първи състав на ТЕЛК Общи заболявания към МБАЛ „Св. Анна“ Варна определил 50% трайна неработоспособност на И.Д. за срок от 3 години /до 01.03.2022г./ при водеща диагноза: Последици от мозъчен инфаркт. Описаните противопоказни условия на труд са тежък физически труд, значително нервно психическо напрежение, на височина около движещи се механизми.

Пред ВРС е проведена СМЕ, от заключението на която основана на медицинската документация по делото, извършения клиничен преглед в дома на ищеца, както и извършена консултация със специалист неврохирург се установява, че И.Д. не може да получи медицинско свидетелство за здравословна годност на медицинските лица в Република България, съобразно регламентите в Наредба № Н-11 от 30.04.2014г. Същият страда от хипертонична болест III стадий, която съобразно документацията е отразена като придружаващо заболяване след инсулта, сърдечномозъчна форма, мозъчно съдова болест и развито усложнение във връзка с нея – исхемичен мозъчен инсулт в малкомозъчните полукула. Последното се развива в причинно-следствена връзка с изменения в съдовете, кръвоснабдяващи малкия мозък и мозъчния ствол – атеросклероза на мозъчните съдове и наличната недиагностицирана своевременно хипертонична болест. Наличното заболяване благоприятствало развитието на описаното усложнение. Установените усложнения в здравословното състояние на ищеца могат да настъпят при всякакви обстоятелства, вкл. и извън работа на м/к „Лудогорец“, поради което между възникналото усложнение в здравето и работата му като моторист на м/к „Лудогорец“ не съществува пряка причинно-следствена връзка. В обясненията си експертът посочил, че стресът може да провокира, но не и да определи ИМИ. Пояснил, че ежедневно хора получават инсулти и без стресови състояния – запуща се съд, който храни съответната част от мозъка и води до ИМИ, като същият може и да е непровокиран от нищо.

Пред ВОС е проведена повторна СМЕ от заключението на която се установява, че оценката на риска от условията на труд на ищеца, показва, че ИМИ не може да бъде предизвикан при клинично здрави лица без предхождаща история на мозъчно-съдови и ритмни нарушения – в противен случай работата на борда на товарни кораби от съвременното поколение, какъвто е процесния според документацията, би трябвало да бъде забранена. На тази база според експерта липсва причинно-следствена връзка между работата на ищеца като моторист и настъпилите ИМИ. Според годишните доклади на СЗО, становища и ръководства на Международната организация на труда и Агенцията по здраве и безопасност при работа е налице причинна връзка между острия стрес и тежките условия на труд непосредствено преди инцидента и настъпващите инфаркти по време на работа. В конкретния случай липсва причинно-следствена връзка между получения мозъчен инфаркт и условията на труд. В обясненията си експертът посочва, че сърдечносъдовият риск е повишен при морските лица спрямо работещите на брега професии. ИМИ е мозъчно-съдово

общо заболяване.

Видно от Протокол от оценка на риска съгласно процедура NMB 14/0/009 на Инспекция „ЗБУТ“ при „Параходство БМФ“ АД за кораби за насипни и генерални товари – специални помещения по работните места и местата за отдых и почивка по корабите от задгранично плаване от 13.09.2017г., всички опасности водят до твърде ограничен, приемлив риск, за който не се предполага, че ще нараства в бъдеще. Необходимите мерки с намаляване на риска са стриктно провеждане на медицински прегледи преди качване на кораба; провеждане на инструктажи по безопасност и здраве при работа като се акцентира на вероятността за възникване на здравословни проблеми при продължително излагане на шум и вибрации, както и на мерките, които следва да се вземат за намаляване на въздействието им.

В писмо от Г. К., пом. регистратор кораби в отдел Политика и законодателно развитие, Дирекция Търговски флот, Малта застрахователното удостоверение или друга финансова гаранция, отнасящо се до отговорността на корабособственика на кораба, изисквано според Правило 4.2, стандарт А4.2.1, пар. 1 (б) от МТК, 2006, за кораба Лудогорец е издадено от застрахователна компания The West of England Ship Owners Mutual Insurance Association (Luxembourg), с № В 8963 от ТРРД, Велико херцогство Люксембург. Периодът на валидност на финансовата гаранция е 18.01.2017г. – 20.02.2018г.

Видно от Удостоверение № 372906 по Правило 4.2 от МТК, издадено на 01.12.2016г., Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“, Люксембург, предоставил застраховка или друга финансова гаранция от името на корабособственика „Лудогорец Меритайм“ ЛТД във връзка с отговорността му съгласно изискванията на правило 4.2, стандарт А4.2.1, параграф 1(б) от МТК, 2006г. по отношение на кораб „Лудогорец“ с пристанище на регистрация Валета. Срокът на валидност на финансовата гаранция е от 18.01.2017г. до 20.02.2018г. /л. 221-222/.

Съгласно Изменение на Устава, вписано в ТР по партидата на ВЗС „Уест ъв Инглант“ Люксембург, членовете на сдружението решили да променят устава на сдружението, считано от 20.02.2018г., като „корабособственик“ съгласно същия означава корабособственик,, попечител, чартърор, оператор, мениджър или корабостроител на всякакъв плавателен съд и всяко друго лице, независимо от участието му в или притежанието на някакъв плавателен съд, както и всеки застраховател, който е сключил застрахователен договор за даден плавателен съд.

В отговор на запитване на ищеца, на 07.02.2018г. П.К., юрисконсулт на мениджъра на м/к Лудогорец – „Параходство БМФ“ АД признал, че на 26.10.2017г. на И.Д. е организиран медицински преглед, проведено болнично лечение в Бразилия, като на 16.11.2017г. е изписан от болницата. На същата дата е посрещнат от тях в гр. София от нарочно командирован в Бразилия придружител, като на 18.12.2017г. е предаден на близките си. Всички поети ангажименти относно изплащане на разходите по транспорта и лечението на ищеца са заплатени, както и обезщетение за периода 16.10.2017г. – 27.12.2017г.

СЪДЪТ, въз основа на така установеното от фактическа страна, в рамките на предметния обхват на въззивното производство очертан с въззивната жалба съгласно чл. 269, пр. II от ГПК, прави следните **правни изводи**:

Предмет на разглеждане са осъдителни **договорни иски** за солидарно осъждане на ответниците да заплатят на ищеца уговорено отнапред и фиксирано по размер съгласно чл. 2 от индивидуален моряшки договор от 06.07.2017г. вр. чл. 24.3 от КТД обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт“ обусловила трайна негодност на ищеца за работа по море.

Приложимото материално право съобразно обявеното от ВОС е това на Република Малта.

За установяване съдържанието на чуждото, регулиращо процесните отношения право по делото са приети в превод на български език нормативни актове и съдебна практика на съдилищата в Република Малта и проведени съдебни експертизи, с експерт в областта на Международното частно право.

За установено от съвкупността им, съдът приема следното: в законодателството на Малта уредбата на трудовите отношения на моряците се съдържа в общ Закон за трудовите и професионални отношения /Employment and Industrial Relations Act/, както и в специалните Закон за търговското корабоплаване, в сила от 06.04.1973г. / Merchant Shipping Act/ и в подзаконовата уредба в Закон за трудовите права на моряците / Merchant Shipping (Maritime Labour Convention) Rules. В специалния закон няма легално определение на понятието „работодател“, но съгласно чл. 2, § 1 от общия Закона за трудовите и професионални отношения в дефиницията за „работодател“ е включено сдружение, дружество, асоциация или друго обединение на лица, независимо дали има собствена правосубектност или не, а в тази за „злополука“ /personal injury/ - всякакво заболяване и всякакво увреждане на физическото или психическото състояние на личността. Това определение е общо и включва в съдържанието си и трудовата злополука, като злополука в контекста на трудовите отношения. В някои разпоредби на Закона за трудовите права на моряците се използват едновременно понятията „злополука“ /injury/ или „болест“ /disease, sickness/, без това да променя значението на дефиницията по Закона за трудовите и професионални отношения или да се съдържа друго определение в специалния закон. Така, съгласно чл. 158 от Закона за търговското корабоплаване на Република Малта ако моряк получи нараняване или претърпи злополука или страда от болест /освен такава, която се дължи на негово съзнателно поведение или на негово неправомерно поведение/, разходите по лечението се дължат от корабособственика, а съгласно чл. 168А, § 3 от същия закон – застраховката за отговорност на корабособственика трябва да покрива рисковете за обезщетения за вреди от злополуки, заболяване или смърт на моряците.

Договорът за мениджмънт на кораб е уреден в чл. 283В, § 7 от специалния ЗТК като всяко споразумение /различно от чартър или трудов договор/, според което договорът е управляван, изцяло или отчасти, от лице, различно от собственика /от името и за сметка на

собственика или на друго лице/. Данните за корабния мениджър се вписват в корабните регистри на Малта.

Съгласно чл. 2, § 1 от Закона за трудовите права на моряците „корабособственик“ или „собственик“ на кораб е собственикът на кораба или друга организация или лице, като мениджър, беърбоут чартърор, които са поели отговорността за опериране на кораба от собственика и които, приемайки тази отговорност, са приели да поемат задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците с тези правила. Определението е идентично с легалната дефиниция за корабособственик по чл. II.1. б (j) от МТК.

Следователно корабният мениджър и беърбоут чартърът имат задълженията и отговорностите произтичащи от трудова злополука на моряците, аналогична на тези на корабособственика на кораба по смисъла на ЗТПМ.

От друга страна от систематичното тълкуване на МТК и на Закона за трудовите права на моряците на Република Малта се налага извод за изричност и изчерпателност на хипотезите, при наличието на които корабособственикът се освобождава от отговорност за трудова злополука. Така изрично в част V от Закона за трудовите права на моряците на Малта е предвидено, че няма основания за освобождаване от отговорност на корабособственика, извън предвидените в т. 5 от Правила А 4.2 на МТК, предвиждащи, че национално законодателство може да освободи от отговорност корабособственика по отношение на а) злополука, която не е настъпила по време на службата на кораба; б) злополука или болест, причинени от умишлено действие, умишлена вина или от лошо поведение на заболялия, увредения или починалия; и в) болест или недъг, умишлено прикрити в момента на наемане на работа. Посочената разпоредба на МТК е източник на правото на Малта, доколкото е ратифицирана в цялост от Малта на 18.01.2013г. и е в сила от 20.08.2013г. По силата на чл. V на конвенцията всяка държава – членка прилага и въвежда в сила законодателство или други мерки, които е приела, за да изпълни задълженията си по тази конвенция по отношение на корабите и моряците под нейната юрисдикция, а според чл. VI.1 от същата конвенция – правилата и разпоредбите на Част А на същата са задължителни. В изпълнение на задълженията по чл. VI.2 от МТК, в чл. 2, § 4 от Закона за трудовите права на моряците на Република Малта е предвидено, че неговите правила следва да бъдат четени и тълкувани заедно с МТК и с Директива на Съвета 2009/13/ЕО. Според МТК корабособственикът отговаря за всякакви злополуки – заболяване, нараняване или смърт, които са настъпили по време на изпълнението на трудовите функции на плавателния съд за целия период от време. Единствено за заболявания, придобити по време на работа на кораба, но проявили се след завръщане на моряка в местоживеенето му, за да ангажира отговорността на корабособственика морякът следва да докаже причинно-следствена връзка между заболяването и работата си на кораба. Следователно при липса на нарочно уредени други основания за освобождаване от отговорност на корабособственика в част V на ЗТПМ, основанията за освобождаване от отговорност са изчерпателни и стриктни. Корабособственикът, за да се освободи от отговорност следва да докаже наличието на някое от тях. В допълнение към тази уредба в чл. 158 от ЗТК на Малта е предвидено, че

корабособственикът не отговаря, ако нараняването или претърпяната злополука или болест на моряка се дължат на съзнателно поведение на моряка /съпричиняване/ или на негово неправомерно поведение.

По иск за обезщетение от злополука настъпила по време на работа на кораба, в тежест на моряка е да установи настъпването на злополуката /заболяване, нараняване/ и претърпените от него вреди, а в тежест на корабособственика е да установи, че е налице обстоятелство, освобождаващо го отговорност, както и че е спазил всички законови изисквания за оценка на риска, спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд по реда на ЗТПМ и МТК. Във всички случаи отговорността на работодателя е за неизпълнение на задълженията му, произтичащи от сключения трудов договор. В тази връзка в съдебната практика на съдилищата на Малта се приема, че работодателят е длъжен да гарантира, че работното място винаги е в добро състояние на разумна безопасност за работника /Решенис Sultana vs Spiteri, постановено от Търговски съд на 28.05.1979г.; Galea vs Meilaq пое, постановено от Първи състав на Граждански съд от 27.06.2007г./. Правото на всеки моряк на безопасно и сигурно работно място, което да отговаря на нормите за безопасност е предвидено и в чл. IV.1 от МТК и Правила А.4.3 от конвенцията. Във вътрешното право подобна уредба се съдържа в чл. 114 и чл. 115 от ЗТПМ. Общата уредба на деликта по чл. 1033 от Гражданския кодекс на Малта е приложима за отговорността на корабособственика за злополука при липса на друго договорно основание за претендиране на обезщетението като изрична уговорка за обезщетение в трудовия договор или в КТД. Възприет е примата на договорното начало пред деликтното, като договорът е закон между страните. Съгласно правилото на А.4.2.8.б а и б. б от МТК ако е уговорен размер на обезщетение на моряка за злополука, то следва да бъде изплатено договореното обезщетение, когато последното е част от трудовия договор на моряка в пълен размер и незабавно, като не се допуска оказване на натиск за приемане на плащане в размер, по-малък от договорения размер.

Давностният срок за изпълнение на договорно задължение е общ – пет години от настъпване на падежа на задължението.

Съгласно Правило А.4.2.2.1.б б от МТК корабособствениците са длъжни да осигурят финансова гаранция за обезпечаване на компенсация в случай на смърт или дълготрайна неработоспособност на моряци поради трудова злополука, болест или професионален риск в съответствие с установеното в националното законодателство, трудов договор на моряците или колективен трудов договор.

Правилото А.4.2.8 от МТК е възпроизведено дословно в чл. 113А от ЗТПМ на Малта. От същото следва, че застрахователят носи същата отговорност, както корабособственикът за изплащане на обезщетение за вреди от настъпила дълготрайна неработоспособност. Съдебната практика допуска предявяване на исковете от страна на моряка кумулативно срещу корабособственика и застрахователя. Съгласно чл. 1089 от ГК на Малта солидарната или разделна отговорност не се презюмират. Ако не следват по силата на закона, те трябва изрично да бъдат уговорени. В специалните ЗТПМ и ЗТК на Малта солидарна отговорност

на застрахователя не е уредена. Поради различното правно основание на иска на моряка срещу корабособственика и на прекия му иск срещу застрахователя по силата на приложимото правило на МТК и чл. 113А, ал. 1, б. е от ЗТПМ то отговорността им е разделна. Морякът може да предяви пряк иск срещу застрахователя.

При наличие на уговорка за обезщетение при трайна неработоспособност в трудовия договор на моряка или в КТД, приложим е договореният от страните размер.

При така установеното съдържание на приложимото материално право, съдът приема следното:

Страни по трудовия договор по смисъла на Стандарт А2.1.1.6 (с) от МТК са корабособственикът и морякът. Установено е по делото, че корабособственик на м/к „Лудогорец“, регистриран под Малтийски флаг – собственик на плавателното средство, посочен като такъв в регистъра на корабите съгласно свидетелство за регистрация е „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, Маршалови острови. По силата на Стандартен договор за корабен мениджмънт, сключен на 12.09.2016г. в гр. Варна, между регистрирания корабособственик „Лудогорец Меритайм“ ЛТД и ответника „Параходство БМФ“ АД, последният е назначен като мениджър на кораба, поел в цялост управленските услуги на кораба, в т.ч. управлението и застраховането на екипажа за срок от 60 месеца. В този смисъл отразеното в моряшкия договор качество на ответника като корабоприитежател следва да се тълкува като качество на лице, което експлоатира кораба от името на корабособственика, без да е регистриран като собственик на кораба. Следователно ответникът „Параходство БМФ“ АД, в качеството си на корабен мениджър е сключил трудовия договор с ищеца за работа на процесния кораб от името на корабособственика и има качеството корабособственик и работодател по моряшкия договор от 30.06.2017г., сключен с ищеца по смисъла на чл. 2, § 1 от Закона за трудовите права на моряците на Република Малта и чл. II 1./j/ от Морската трудова конвенция. Неоснователни са доводите в отговора на жалбата, че ищецът е нает на работа на борда на кораба чрез посредничеството на „Булнав Менинг“ ЕООД. Договорът за посредничество при наемане на екипаж между „Лудогорец Меритайм“ ЛТД и „Булнав Менинг“ ЕООД е сключен два месеца след сключване на индивидуалния моряшки договор на ищеца. В качеството си на корабен мениджър, „Параходство БМФ“ АД е поело отговорността за опериране на кораба от собственика и задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците от Закона за трудовите права на моряците на Република Малта и от МТК. Качеството на „Параходство БМФ“ АД на оператор на м/к „Лудогорец“, собственост на „Лудогорец Меритайм“ ЛТД и на страна по КТД от 16.05.2016г. е установено и от постигнатите уговорки в Анекс № 4 към КТД от 12.10.2016г., както и от собственото му признание в писмен отговор от 07.02.2018г. и в с.з. от 14.02.2022г. Следователно ответникът е корабособственик и работодател по трудовия договор с ищеца.

Съгласно уговореното в моряшкия трудов договор средствата в полза на моряка, предоставяни във връзка с обезщетения при смърт и неработоспособност, се уреждат съгласно КТД от 16.05.2016г., който е включен и представлява част от моряшкия договор.

Няма спор между страните, а и от събраните по делото писмени доказателства и експертни заключения се установява, че по време на работа на кораба на длъжност моторист на м/к „Лудогорец“, на 26.10.2017г. И.Д. внезапно претърпял исхемичен мозъчен инсулт в малкомозъчните полукълба, като на 07.11.2017г. бил подложен на неврохирургична операция, при която бил отстранен голям тумор от малкия мозък в ляво, но останало малко увреждане от дясната страна в Болница „Дон Луис I“, гр. Б., Бразилия. Установена е следователно настъпилата злополука по време на изпълнение на трудовите функции на ищеца на плавателния съд в широкия смисъл на определението по чл. 2, § 1 от Закона за трудовите и професионални отношения на Малта. По делото не е проведено доказване установяващо наличие на някое от изрично и изчерпателно изброените в националното законодателство на Република Малта, конкретно в част V от Закона за трудовите права на моряците на Малта основания за освобождаване от отговорност на корабособственика, като е безспорно, че злополуката е настъпила по време на службата на кораба; няма твърдения и доказателства да е причинена от умишлено действие, умишлена вина или от лошо поведение на ищеца, заболяването на моряка да се дължи на съзнателно негово поведение или на негово неправомерно поведение, нито заболяването му да е умишлено прикрито в момента на наемане на работа. От заключенията и обясненията на вещите лица и по двете СМЕ се установява, че мозъчно-съдовото общо заболяване и хипертоничната болест III стадий, сърдечно-мозъчна форма, провокирали настъпилото усложнение, от които ищецът страда, съобразно документацията е отразена като придружаващо заболяване след инсульта. Заболяването не е диагностицирано преди това и към момента на сключване на трудовия договор, а по делото липсват доказателства установяващи обратното. Без значение в тази връзка е наличието или липсата на пряка причинно-следствена връзка между настъпилия ИМИ и условията на работа на ищеца като моторист на м/к „Лудогорец“, доколкото причинно-следствената връзка между работата на кораб и настъпилата злополука на кораба не е уредена като елемент от фактическия състав, с осъществяването на който законът обвързва пораждането на отговорността на корабособственика за обезвреда. Целта на тази отговорност съгласно Правило 4.2 от МТК, е да се гарантира, че всички моряци са защитени от финансовите последици, породени от болест, злополука или смърт, причинена във връзка с тяхната работа, като съгласно т. 1 от същото правило е достатъчно болестта, злополуката и смъртта да са възникнали по време на службата им. Единствено съгласно установеното по делото за заболявания, придобити по време на работа на кораба, но проявили се след завръщане на моряка в местоживеенето му, за да се ангажира отговорността на корабособственика, морякът следва да докаже причинно-следствена връзка между заболяването и работата си на кораба, какъвто настоящият случай не е.

Следователно налице са предпоставки за ангажиране отговорността на корабособственика за обезщетение при неработоспособност вследствие на злополука по време на заетостта и липсват такива, обуславящи освобождаването му от тази отговорност.

Вследствие на злополуката в съответствие с уговореното в чл. 24.1 от КТД от 16.05.2016г., медицински специалист удостоверил здравословното състояние на ищеца като

увредено общо, с поставена диагноза МСБ състояние след ИМИ басейна на лява малкомозъчна хемисфера с левостранна латентна централна хемипареза, тежък дискоординационен синдром и частична моторна афазия. С оглед на това, съдът приема, че ищецът, като морско лице получил трайна нетрудоспособност вследствие на злополука по време на заетостта си на кораб „Лудогорец“, менажиран от „БМФ“ АД, в резултат на която способността му да работи като морско лице е трайно намалена. Понесената нетрудоспособност е удостоверена от медицински специалист, посочен от компанията, като съгласно Рапорт изх. № 11/13.02.2018г. на д-р Г. Г. Х., управител на АМЦ СМП „Транспортен медицински център“ ЕООД, гр. Варна здравословното състояние на ищеца, прави лицето трайно негодно за работа на море, като няма данни тази преценка да е оспорена и не приета от двете страни.

Осъществени са следователно предпоставките на чл. 24.3 от КТД, пораждащи отговорността на компанията – ответник да осигури обезщетение за нетрудоспособност на морското лице в размер на предварително уговорения такъв, който за 100% степен на нетрудоспособност за моряшкия състав възлиза на исковата сума от 93 154 щ.д. Съгласно Стандарт А4.2.1, 8, б „а“ от МТК договореното обезщетение, когато последното е част от трудовия договор на моряка, какъвто е и настоящият случай, се изплаща в пълен размер и незабавно.

Поддържаното от „ПБМФ“ АД възражение за погасяване на иска по давност е неоснователно, доколкото от падежа на задължението – 26.10.2017г. до предявяване на иска на 10.12.2018г. не е изтекъл 5 годишният давностен срок.

Предявеният срещу „Параходство БМФ“ АД осъдителен иск е доказан по основание и размер и следва да се уважи.

Искането за солидарно осъждане на ответника "ПБМФ" АД ведно със застрахователя ВЗСК „Уест ъв Инглант“, Люксембург не обвързва съда, който извършва самостоятелна преценка дали вземането се дължи при условията на солидарност. Както се установи по делото, солидарността в малтийското право не се презюмира и ако не следва от закона, трябва да е изрично уговорена. В случая солидарност в отговорността на корабособственика и застрахователя не следва от закона, нито е уговорена в трудовия договор. Ето защо искането за солидарно осъждане на ответниците се явява неоснователно и следва да се отхвърли.

Установено е на следващо място, че ответникът ВЗСК „Уест ъв Инглант“, Люксембург на 01.12.2016г. е издал Удостоверение № 372906 по Правило 4.2 от МТК, с което предоставил застраховка/финансова гаранция от името на корабособственика „Лудогорец Меритайм“ ЛТД във връзка с отговорността му съгласно изискванията на правило 4.2, стандарт А4.2.1, параграф 1(б) от МТК, 2006г. по отношение на кораб „Лудогорец“ с пристанище на регистрация Валета, със срок на валидност 18.01.2017г. - 20.02.2018г. Съгласно Изменение на Устава, вписано в ТР по партидата на ВЗСК „Уест ъв Инглант“ Люксембург, считано от 20.02.2018г., „корабособственик“ означава и оператор, и мениджър на всякакъв плавателен съд. Следователно финансова гаранция осигурява

изплащането на всички договорни вземания, покрити от това обезщетение, предявени в периода на валидност на документа, в това число и вземането на ищеца за обезщетение по трудовия договор /чл. 24.3 от КТД/. Изводът за разделна отговорност на корабособственика и застрахователя/гарант не е основание за осъждане на всеки от тях да заплати на ищеца исковата сума с оглед различното правопораждащо отговорността им юридическо основание. Предявеният срещу ВЗСК „Уест ъв Ингланџ“, Люксембург иск по волята на ищеца е заявен като евентуален. Доколкото е формиран извод за основателност на иска срещу корабособственика – работодател, то вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на предявения в условията евентуалност иск срещу застрахователя – гарант не е настъпило, поради което не следва да се пристъпва към разглеждане на евентуалния иск.

Обжалваното решение е постановено при неправилно приложение на относим материален закон, поради което е незаконосъобразно и следва да се отмени в цялост.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ищецът има право на поискани разноси, претендирани под формата на платено възнаграждение на адвокат. Доказаният размер на разноските пред първа инстанция е 500 лв., а същия пред въззивна инстанция възлиза на 2700 лв. В този размер разноските следва да се възложат в тежест на ответника „ПБМФ“ АД.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК работодателят следва да бъде осъден да заплати по сметка на ВОС държавна такса за две инстанции /7016.21 лв. за първа и 3508.10 лв. за въззивна/, както и платени от бюджета на съда възнаграждения за вещи лица /1500 + 1000/.

Мотивиран от така изложените съображения и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, Варненски окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 3769 от 07.08.2020г. по гр.д. № 18597/2018г. по описа на ВРС, XI-ти състав, както и Решение № 260861 от 23.10.2020г., с което **на основание чл. 200 от КТ** са отхвърлени предявените от ИЛ. АС. Д. с ЕГН ***** срещу Параходство „БМФ“ АД, ЕИК 103002674 и Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Ингланџ“ /Люксембург/, със седалище Люксембург искове за солидарно осъждане на ответниците /работодател и застраховател/ да заплатят на ищеца сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт“ обусловила трайна негодност за работа по море, както е отхвърлен и предявеният в условията на евентуалност иск срещу Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Ингланџ“ /Люксембург/, със седалище Люксембург за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща обезщетение за трайна

неработоспособност в резултат на същата злополука съгласно Сертификат за застраховка или друга финансова гаранция на отговорността на корабособственика, съгласно правило 4.2, Стандарт А4.2.1, параграф 1/б/ от Конвенцията за труда в морското корабоплаване, издаден на 26.01.2017г. **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВИ:**

ОСЪЖДА на основание Стандарт А4.2.2. 1 от МТК/2006г. Параходство „БМФ“ АД, ЕИК 103002674 **ДА ЗАПЛАТИ** на ИЛ. АС. Д. с ЕГН ***** сумата от **93 154 щатски долари**, представляваща договорно обезщетение за трайна неработоспособност по чл. 2 от индивидуален трудов договор от 06.07.2017г. вр. чл. 24.3 от КТД от 16.05.2016г. в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инсулт“, обусловила трайна негодност на ищеца за работа по море.

ОТХВЪРЛЯ искането за солидарно осъждане на Параходство „БМФ“ АД, ЕИК 103002674 ведно с „Уест ъв Ингланд Шип Оунърс Мютюал Иншурънс Асосиейшън“, Люксембург, ВЗСК „Уест ъв Ингланд“.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Параходство „БМФ“ АД, ЕИК 103002674 **ДА ЗАПЛАТИ** на ИЛ. АС. Д. с ЕГН ***** сумата от **3200 лева**, представляваща съдебни разноски за две инстанции.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК Параходство „БМФ“ АД, ЕИК 103002674 **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на ВОС сумата от **10524.31 лева**, представляваща дължима държавна такса по уважения иск пред първа и въззивна инстанция, както и сумата от **2500 лева**, представляваща платени от бюджета на съда разноски за вещи лица.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен касационен съд в едномесечен срок, който за страните започва да тече от получаване на съобщението за постановяването му, по аргумент от чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Преписи от решението да се връчат на страните по делото на основание чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____